

SZENYESI LAP

Előfizetési árak:

Helyben: egészévre 4 k. félfévre 2 k. negyedévre 1 k.
Vidéken: egészévre 6 k. félfévre 3 k. negyedévre 1.50

Egyes szám ára 4 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A szerkesztését felelős:

Simáné Dónát Eszter.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda Bálint Utoda könyvnyomdája Kossuth-
tér 4 szám (ref. bérház) ide intézendők a lapot
érdeklő mindenféle küldemények hirdetési és
előfizetési díjak.

A birtok vásárlás korlátozása.

(Budapesti Indósitónktól.) Mint tudvalevő, a földművelésügyi miniszter a múlt év október folyamán a háboru esetére szóló kivételes törvényben kapott felhatalmazás alapján rendeletet bocsátott ki, mellyel az ingatlanok forgalmát az ország egyes részeiben hatósági ellenőrzés alá vetette. A rendelet hatályosságának területén birtokot elidegeníteni, vagy 10 évet meghaladó időre bérbeadni csak hatósági hozzájárulással lehet. A hatósági hozzájárulás kérdésében dönteni hivatott szervezetek első fokon a vármegyei közigazgatási bizottság, mezőgazdasági albizottsága, illetve a miniszteri kirendeltség, másodfokon pedig az erdélyi vármegyékre nézve az erdélyrészi ingatlan forgalmi bizottság, a többi vármegyékre pedig az országos ingatlan forgalmi bizottság. A forgalmat korlátozó rendelet eredetileg csak a periferiákon levő nemzetiségi vidékre terjed ki és ezeknek a vármegyéknek területére nézve igen üdvösen érvényesült a hatósági ellenőrzés, mert több esetben sikerült megakadályozni azt, hogy a mezőgazdaságok nemzeti szempontból nem kívánatos elemek, vagy pedig olyanok kezébe kerüljenek, akik a mezőgazdaságot tisztán spekulációból, árfelhajtás céljából kívánták megszerezni. Azokat az ingatlanokat aztán, amelyeknek elidegenítését a hatóságok jóvá nem hagyták, az ingatlan forgalmi bizottság minden oly esetben a földművelésügyi miniszternek ajánlotta átvételre, amikor az illető ingatlan nemzeti és szociális szempontból megokolt birtokpolitikai célokra volt felhasználható. Ilyen esetekben az Allruista Bank lépett közbe, mely az ingatlant megszerezte s azokat telepítésre, parcellázásra, rokkant telepek letesítésére használta fel,

Sajnos azonban, míg egyfelől a rendelet végrehajtása a korlátozás alá vont vármegyékre nézve üdvös hatásának bizonyult, addig másfelől azokat a vármegyéket, melyek nem estek a rendelet hatálya alá, valóságos céltáblájúul jelöli ki a felhalmozódott tőke spekulatív támadásainak. A pénzbőség folytán felgyülemlett nagy tőke természetesen elhelyezkedést keres és elsősorban a földbirtokot tekinti kedvező befektetési objektumnak nem annyira a termelés révén elérhető haszon miatt azzal a számítással, hogy a háboru befejezése után a hazatérő milliók elhelyezkedést fognak keresni s a földre éhes kisemberek közt majd nyereséggel lehet feldarabolni a most szerzett birtokokat.

Ilyen formán a szabad forgalmi vármegyék valósággal zsákmányterületévé válnak az üzérkedő tőkének, ezek pedig éppen színmagyar vármegyéink, amelyekre nézve a rendelet hatályát nem terjesztették ki. Ezekben a vármegyékben tehát vígan operálhat a nemzetiségi területeiről kiszorított spekuláció és a színmagyar nép fia elöl szedheti el a földet. Ezt a káros folyamatot meg kell akadályozni. Sem logika sem értelem nincsen abban, hogy éppen a magyar vármegyéktől tagadják meg azt a szociális gondoskodást és védelmet, amelyet a nemzetiségi vidékek élveznek és amire birtokpolitikai szempontból kétségtelenül szükség van. De aztán már valóságos merénylet a magyar vidékek ellen, hogy az üzérkedő tőkét mintegy mesterségesen odakényszerítjük és arra biztatjuk, hogy tiszta magyar lakossága vidékeinkben koncentrálja hadműveleteit és korlátlanul köthessen le spekulatív célokra oly területeket amelyekre a mezőgazdasági népesség elhelyezkedése és terjeszkedése szempontjából rövidesen égető szükség lesz.

Kivánjuk tehát, hogy az ingatlanforgalmat korlátozó rendelet terjesszék ki egyformán az egész ország területére, így a magyar vármegyékre is, és az a birtokpolitikai védelem, amelyet a rendelet végrehajtása jelent, az egész országra nézve érvényesüljön. Nagy hiba volt, hogy ennek az intézkedésnek szükségességét mind a mai napig sem látták be, mert már eddig is nehezen jövátelhető ellátások történtek, amelyek arra intenek hogy a spekulatív tőke számára eddig nyitvatartott zsákmányterületeket minél hamarabb meg kell szüntetni.

A külföldi államok is hasonlóképpen járnak el. Ugy Ausztriában mint Németországban a birtokforgalmat a legszigorubb ellenőrzés alá vetik, szociális és nemzeti szempontból irányítják, nehogy a rendkívüli pénzügyi viszonyok olyan átalakulásokat hozzanak létre, amelyek a fronton küzdő nép fiainak rovására történnek és amelyek a háboru után jövátelhetlenekké válnak.

Rövid elmélkedés az új betegségről.

Én nem tudom miért, de máris több ízben valami borzongás éreztem, amikor arról olvastam a lapokban, hogy itt, meg ott egy különös betegség ütötte fel a fejét, valami influenzához hasonló, amelyet spanyol influenzának neveznek miután Spanyolországban bñkkant fel először. Pedig ugyebár abban semmi különös nincsen, hogy jön valami mérges betegség és egyik emberről átragad a másikra. Mikor első ízben olvastam, magam sem találtam valami rettenetesnek, de aztán ez a kis betegség kezdett polgárjogot nyerni Európában, egyszerre csak felbukkant egy másik országban, aztán egy harmadik helyen, jelenleg Nürnbergben beteged-

nek meg ezerszámra az emberek ebben a bajban és itt kezd a dolog borzadályossá válni, valahónnan, Isten tudja honnan születik egy baj és ez a baj most már van, szakadatlanul és elpusztíthatatlanul, mintha egy titokzatos ördög cipelné, úgy megy egyik országból a másikba és nincsen senki, aki a határokon megállítsa, nincsen, aki ismerje a bölcsőjét ennek a rejtélynek, aki megmagyarázná, peléje látna és megfolytaná, ölbe tesszük a kezünket és várjuk hogy mikor jön el hozzánk, talán már holnap, talán soha.

Mikor öreg könyvekben olvastam, hogy itt, vagy ott, különösen háborúk idején felütötte fejét a pestisjárvány és ezrével hullottak az emberek, bizony megvallom, úgy olvastam ezt, mint valami valási legendát: Háború, pestis, mondtam magamban, milyen elavult, régi, középkori rekvizitumok ezek, hát lehetse-e egy háború és vajjon miért vannak az orvosprofesszorok és a kórházak és a nagy egészségügyi intézmények, ha nem arra, hogy minden ilyen járvány elől megvédelmezzék az emberiséget. Aztán megjött a háború, és megjött ennek a háborúnak a tipikus betegsége is, amelyet késő történelmek ennek a háborúnak a történetébe fognak beilleszteni, mint spanyol influenzának nevezett rejtélyt, amely ellen talán száz év múlva orvosok szérumokat találnak fel és esetleg Nobel-díjakat kapnak. De most még itt állunk idegenül ezzel a rejtelmes új bajjal szemben és eszünkbe kell hogy jusson, hogy a középkor és a mi korunk között még nem lehet valami nagy távolság az emberiség történelmében, ebben a végtelen időszámításban talán csak néhány percet jelent az az idő, amely a középkor óta elmúlt. A háborúnak már járványa is van, amelyet valami litkos rém szöktet át egyik országból a másikba. És ahogyan mi gondolunk a római pestisjárványokra, úgy fog gondolni századok múlva az akkori nyájas olvasó a spanyol influenzára is, én a pestisjárványokról szólva mindig keresztet lovagok harcaira is gondolok, és ha koleráról van szó, úgy képzelem, hogy középkori kolostorokat látok és csuklyás barátokat, amint betegeket gyógyítanak és sásakos vitézeket, ahogyan végtelen sötét harcmezőkön a kolerától elhaltak hullái között vágatnak végig, és vajjon hogyan fog majd

gondolni ezerév múlva a nyájas olvasó a mi háborunkra és a mi betegségeinkre azt nem igen tudhatom, bizonyár rohamcsapatokat és kézigránátokat fog látni, de különben semmi különbség nem lesz, mert akkor ő is éppen így fog csodálkozni egy új betegségen, amelyről mi még nem tudunk s amely éppen így fog városról városra járni, mint ez a mai.

B. E.

Hadikölcsön.

A nagyközönség rendszerint a gazdasági élet barometerének tekintti a tőzsdét, amely leghívebben mutatja a gazdasági élet alakulásának minden mozzanatát. És most jólesik látnunk, hogy tőzsdei el-lanyhulás dacára is szilárd bázison nyugvó a hadikölcsönkötvények árfolyama. Biztonsága és kiváló jövedelmezősége kell, hogy minden főtőkeesztendőben lassu folyamatban hadikölcsönkötvényre cseréljen át A tőkepenzes ember számára

a pénz csak akkor jelent értéket és vagyont,

ha a hadikölcsön kurzusa magasán áll és bonitása minden kétséget kizár. Balgán cselekszik tehát az, aki még ma is a hetvenes évek szerint gondolkozik és nem látja be, hogy

minél nagyobb összeget jegyez a hadikölcsönre, annál inkább emeli a meglévő és maradó vagyona értékét

Elmaradt gondolkozású és elmaradt ember, aki nem tudja ezt megérteni és aki csak a külvilág előtt tesz úgy, mintha jegyezne, otthon azonban naponta hatszor is megolvassa a pénzét.

Amikor az árszázalék az összes gyámokat és gondnokokat arra figyelmezteti hogy az árvák pénzét a takarékbetétnél 2 százalékkal többet jövedelmező hadikölcsönbe fektesse be, akkor haladéktalanul minden skrupulózus

Egy hasznos tipp.

de jó karban levő födeles kocsit keresetlik megvétele. Cím e lap kiadóhivatalában.

ember nyugodtan jegyezhet a hadikölcsönbe. A hadikölcsön jegyzési terminusának második felébe érünk, jó lesz tehát, ha azok akik eddig haboztak és csöndben félreálltak a pénzügyi mozgósítás elől, végre mérce alá állanak és megteszik legelemibb kötelességüket:

jegyeznek a hadikölcsönre!

HIREINK.

— Fegyveres rablók fosztogatnak az osztrák vasutakon. Az osztrák államvasutak tanácsának legutóbbi ülésén Deschka miniszteri tanácsos bejelentette azokat az óvintézkedéseket, melyeket folyamatba kellett lenni, mert az utóbbi időben egyre sűrűbben ismétlődnek a vasúti tolvajások és pogyászrablások. A fosztogatások az utóbbi időben fenyegető mérvet öltöttek s valóságos amerikai stílusnak. Valóságos rablóbandák amelyek néha több száz, sőt ezernél is több emberből állanak megállítják az egész vasúti vonatokat és fegyverrel szerelik le a vonatkísérő személyzetet hogy a kocsikat aztán kifosztassák. A hadügyminiszter segítségét is igénybe akarják venni a rablók megfékezésénél. Katonatisztek vezényelnek ki a vonatokra akik az őrzés és védelem munkáját végzik.

— A vidéki hírlapírók közgyűlése. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége Szávay Gyula elnökletével vasárnap tartotta meg ezévi repdes közgyűlését. A közgyűlés mindvégig izgatott hangulatban folyt le és nem volt hiány viharos jelenetekben sem. Szávay Gyula elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a sajtószállítás javára eddig 50.000, az Otthoon javára 200.000 korona gyűlt egybe. Sujik Kálmán tiltakozik az ellen, hogy a vidéki hivatásos hírlapírók egyesületében kiadók is résztvesznek, hogy hírlapírók sorsát kiadók intézik. Hajnal Jenő, Fehér Dezső, Székely János, Major József, Bónedek Árpád, Pogány Mihály, és az elnök felvilágosító megjegyzései után az alapszabálmódosításokat tárgyalták le. Elhatározták hogy a Szövetség vagyonából 100.000 koronát a vidéki alkalmazott hírlapírók gazdasági szerzőkenésére hasítanak ki mely összeg felett a szociális bizottság előterjesztése alapján az igazgatóság diszponál. Az elnökök és elnökök fele, a Szövetség főtitkára és titkára, továbbá igazgatóságának kétharmad része ezentúl hivatásos alkalmazott hírlapíró lesz. A közgyűléseken ezentúl meghatalmazottak újjan

nem lehet részt venni. Benedek Árpád ezután a szociális bizottság jelentését terjesztette elő. A jelentés tárgyalása során utasította a közgyűlés a szociális bizottságot, hogy a kiadókkal új kollektív szerződést kössön. Ezután Major Józsefet alelnöknek választották meg, végül köszönetet mondtak Gallovich Jenő titkárnak, akinek ügybuzgósága és szorgalma 240.000 koronát gyűjtött a Szövetség szociális céljai számára továbbá Benedek Árpád titkárnak, aki mint a szociális bizottság vezetője buzgólkodott a hírlapírók érdekeinek istápolásán.

Kiadja
Vajda B. Utóda könyvnyomdája.

10512—1918 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1912 VIII. t. c. 5 §-a és 1913 XX. t. c. 2 §-a értelmében minden gazdasági gép tulajdonosa bárminő gazdasági gépe mellett alkalmazott összes munkásokat az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál köteles baleset esetére biztosítani, akár saját gazdaságában, akár mint vállalkozó másnak gazdaságában végeztet géppel munkát. A biztosításért fizetendő díjat a munkás bérébe beletudni, vagy annak megtérítésére a munkást kötelezni 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos.

Az 1913 XX. t. c. 2 §-a értelmében a gazdasági gépmunkások, ideértve a képesített (vizsgázott fűtőt) is, még ha közönségesen gépészeknek nevezik is, a kerületi munkásbiztosító pénztárak által sem baleset, sem betegség esetére való biztosítási kötelezettség alá nem vonhatók.

A törvény kivételt egyedül a képesített (vizsgázott) gépésszel szemben tesz, akire nézve kimondja, hogy ez úgy baleset, mint betegség esetére az illető kerületi munkásbiztosító pénztárnál kell biztosítani.

A gazdasági géptulajdonosnak biztosítási kötelessége kiterjed nem csak a cséplőgépe, szecskavágó gépe, hanem minden néven nevezendő gazdasági gépe, például vetőgépe, aratógépe, gyűjtőgépe stb. mellett alkalmazott összes munkásokra.

Ha a gazdasági gép tulajdonosa ezen biztosítási kötelezettséget elmulasztja, kihágást követ el s 100

koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik, és tőle az elmulasztott biztosításnak megfelelő biztosítási díjakat utólag behajtják. Ezenfelül baleset esetén — még akkor is, ha a baleset körül a géptulajdonosát semmiféle gondatlanság sem terheli — a sérült munkásnak (illetőleg örökösének) a géptulajdonosa ugyanolyan baleseti segélyezést tartozik fizetni, mint aminő a pénztártól kijár akkor, ha a biztosítás reudben van.

Felhívom eanél fogva a gazdasági gépek tulajdonosait, hogy munkásait biztosítsák.

A biztosítási bejelentési lapok és a postatakaréki befizetési lapok a városházán (földszinti 10 szám ajtó) kaphatók.

Szentes, 1918 június hó 26

dr Mátéffy
polgármester.

9720—1918 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a miniszterium 2309—1918 számú rendeletével a faszeder boróka és szilva kivételével minden más gyümölcs és azok hulladékainak szesz-készítésre való felhasználását eltiltotta.

Ugy a nyári mint az őszi szilvának szeszfőzésre való felhasználását a Központi — Szeszfőzdeknek engedélyezte Szeszfőzésre tehát ugy a nyári, mint az őszi szilvát másnak, mint a Központi szeszfőzdeknek főzni tilos.

A ki ezen tilalmak ellen vét a szeszadó törvény büntetésein felül 6 hóig terjedhető elzárással és 2000 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

Szentes, 1918 június hó 24.

dr Mátéffy
polgármester.

9917 1918 szám.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonáttevő Tisza folyó és Körös folyó partján lévő suha (fű-vessző) 1918. évi július hó 12-én a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

As árverés július 12-én délelőtt 8 órakor a zsupszigetben kezdődik.

A Köröszparton lévő suha árverése július 12-én délután 4 órakor kezdődik.

1 bérösszeg a gazdasági tanácsnok kezéhez az árverés alkalmával lefizetendő

Részletes feltételek az árverés napján a helyszínen megtehetőek.

Szentes, 1918 évi június hó 25.

Dr. Mátéffy
polgármester.

9350—1918 szám.

Hirdetmény.

Felhívom a háboru folyamán üzemüket, illetve üzletüket beszüntetni kényszerült iparosok és kis kereskedőket, illetve azok családtagjait, hogy névjegyzékbe leendő foglalásuk véget az iparügyi tanácsnok hivatalos helyiségében 1918 évi július hó 25-ig jelentkezzenek.

Szentes, 1918 június hó 24.

dr Mátéffy
polgármester.

9810—1918 szám.

Hirdetmény.

gazdasági munkabérek megállapítása

Szentes város területén a gazdasági munkákért 1918 évben fizetendő munkadíjat a következőképp állapítom meg:

Aratásnál napszám férfinek 15 K., nőnek 10 K., cséplésnél napszám férfinak 8 K., nőnek 6 K., tengeri törésnél napszám férfinek 10 K., nőnek 7 K., őszi szántásnál napszám 5 korona.

szakmánybérek:

aratásnál 1100 n. sz. öl hold gabona learatásáért, kévébe kötéséért, vontatóba vagy keresztbe rakásáért és a tarló felgereblyezéséért 22 korona, kévébe kötés nélkül 16 korona,

marokrakó aratógép után aratásnál a kéve felkötéséért, összehordásáért, vontatóba, vagy keresztbe rakásáért és a tarló felgereblyezéséért 12 korona, kévékötő aratógép után kéve összehordás, vontató vagy keresztbe rakás és tarló gereblyezéséért 4 korona.

Orosz hadifoglyoknak a fenti szakmány munkabérek 3/4-ed része fizetendő, aratásnál, cséplésnél és kukorica törésnél pedig napszámjuk 2 korona.

Aratógép munkadíja, ha a géptulajdonos húztatja kis holdanként 10 korona,

Őszi szántás munkadíja kis holdanként könnyebb talajon 50 K.,

nehéz kötélt talajon 60 korona.

Aratás és cseplés tartama alatt a munkásokat a munkaadó élelmezi

Ezt azzal a figyelmeztetéssel hozom meg a munkaadók, mint a munkások tudomására, hogy az a munkás, aki a hatóságilag megállapított munkabér mellett nem hajlandó munkát vállalni és dolgozni az a város határában elő forduló gazdasági munkára hatóságilag fog kirendeltetni és a munka teljesítésére karhatalommal fog kényszeríteni, ezen felül szigorúan meg fog büntetni.

Szentes, 1918 június 14.

Dr. Mátéffy
polgármester.

Farkas Géza

Nagygyörgös utca 25. sz.
háza szabadkézből eladó,
értekezni lehet ugyanott.

Vizsgázott gépész
cseplésre ajánlkozik,
cim megtudható La-
punk kiadó-
hivatalában.

Egy fiatal asszony,

ki a fűszer üzletben
teljesen jártas, azon-
nali belépésre ajánl-
kozik,

Cim e lap kiadóhivatalában.

Gazdálkodás

vezetésére ajánl-
kozik. Ertekezni
lehet Battyány-u.
21 szám alatt.

Vajda Rálint Utóda

könyvnyomdája

elvállal minden a könyvnyomdászat körébe
vágó munkálatot a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, gyorsan, pontosan a leg-
jutányosabb árért.

„SZENTESI LAP”

kiadóhivatala

Rossuth-tér 4. szám. (Ref. bérház.)

Hirdetéseket jutányos árak mellett
veszünk fel.